

Fru Helle Sjelle siger, at de elever, der er gået gennem den frivillige ungdomsuddannelse, lige så godt kunne have taget en kompetencegivende uddannelse fra starten af.

Så spørger jeg igen: På hvilket grundlag siger fru Helle Sjelle det, eftersom den fri ungdomsuddannelse jo netop er beregnet for dem, som ikke kan finde ud af at gå den direkte vej og slagne vej gennem uddannelsessystemet? Jeg er meget interesseret i at vide, hvad det er for et grundlag, der ligger bag Venstres og De Konserveratives ordføreres betragtninger på det her punkt.

Kl. 20.50

(Kort bemærkning).

Helle Sjelle (KF):

Til hr. Thomas Adelskov vil jeg sige, at jeg føler faktisk, at jeg i mine forrige svar gav en forklaring på, hvorfor vi synes, det er en god idé, at vi nedlægger den fri ungdomsuddannelse.

Til fru Marianne Jøved vil jeg sige, at vi altså har den opfattelse, at der er mange andre gode, rigtig gode uddannelsesstilbud, som de unge lige så godt kan tage del i som at bruge den fri ungdomsuddannelse.

Jeg tror meget, ligesom fru Gitte Lillelund Bech var inde på, at det handler om en god vejledning, og her må vi så se på, om vi skal sætte ind i langt højere grad, end vi gør på nuværende tidspunkt. Men jeg er ikke nervøs for de unge, der ville vælge den fri ungdomsuddannelse. Jeg tror faktisk godt, at den gruppe kan klare sig fremover, og hvis det ikke skulle blive tilfældet, og hvis der opstår nogle behov, må vi jo se på det hen ad vejen.

Aage Frandsen (SF):

Noget af det flotteste, som Danmark har skabt inden for uddannelsesområdet, er folkeoplysningen, som har til formål at give alle mulighed for ad den vej at blive oplyst og få forskellige former for kompetencer. Lyset skulle ej være for de lærde blot.

Skal man tale om noget, der er særlig dansk, noget, vi kan sige, vi har bidraget med fra dansk side til omverdenen, er det folkeoplysningen og højskolerne. Folkeoplysningen er vokset ud af højskoletraditionen og har været noget af det mest eksperimenterende, vi har haft på uddannelsesområdet. Jeg vil bare nævne nogle af eksperimenterne, som er blevet til noget vedvarende, nemlig den almene voksenuddannelse og hf på VUC, daghøjskolerne og produktionsskoler-

ne og indtil forleden også den fri ungdomsuddannelse.

Danmark er kendt og respekteret verden over for sin folkelige oplysningsvirksomhed. Ikke bare er vi kendt for at være stedet, hvor der arbejdes med denne eksamensløse, livskompetente folkeoplysning, men Danmark er også et sted, som andre er kommet til for at forsøge at finde en måde at gribe tingene anderledes an på. Vi ved jo, at skal vi have et velfungerende, demokratisk samfund, er det ikke nok, at vi har eksamensskoler og rationelle holdninger, for de kan ikke bære samfundet alene. Men det kan kolde hjerner ej forstå.

Med dette lovforslag brydes der noget i årtiers tradition i folkeoplysningen. Dagen i dag og den dag, dette lovforslag bliver vedtaget, vil være en mærkedag, en meget sort mærkedag i folkeoplysningens og den danske uddannelses-traditions historie.

Samlende kan man sige om dette forslag, som indeholder mange elementer, at det skal begrænse friheden. Vi vil ikke afvise, at der kan være grund til at lave nogle afgrænsninger af, hvad folkeoplysning er, men vi afviser kraftigt, at man vil lave en brugerbetaling af denne karakter. Vel er der mennesker, der måske godt kan betale noget mere i brugerbetaling, men netop nogle af de mennesker, som netop skulle have glæde af folkeoplysningen, vil fremover fravælge den af økonomiske grunde.

Et særligt problem i den forbindelse er den øgede brugerbetaling, der ligger i lovforslaget, og som rammer forskellige typer af handicappede. Folkeoplysningen er reelt det eneste sted, hvor handicappede tilbydes undervisning, som er tilrettelagt under hensyn til deres særlige behov, men hvor den faglige kerne samtidig fastholdes.

Den folkeoplysende virksomhed har været stedet, hvor man har været lydhør og haft forståelse for, at også handicappede har brug for undervisning, men tilrettelagt på en helt særlig måde med udgangspunkt i deres handicap. Handicappede kræver nemlig, at der tages forskellige hensyn, men at fagene og emnerne er de samme. Det er en måde at få en ligeværdighed på ud fra den forskellighed, som de lider under, når de har et handicap. Undervisningen finder bl.a. sted på almindelige skoler, hvor den også er tilrettelagt ud fra særlige behov, men vi må se i øjnene, at denne mulighed reelt forsvinder for blinde, døve og psykisk syge.